Na temelju članka 23. Statuta Financijske agencije od 14. siječnja 2002. (broj: 288/2), Statuta o izmjenama i dopuna Statuta od 1. veljače 2002. (broj: 288/02-3), Statuta o izmjenama i dopuna Statuta od 13. studenog 2003. (broj: 3577/03-2), Statuta o izmjenama i dopuna Statuta od 26. listopada 2004. (broj: 5332/04-2), Statuta o izmjenama i dopuna Statuta od 6. prosinca 2005. (broj: 7674/05-2), Statuta o izmjenama i dopuna Statuta od 10. srpnja 2009. (Klasa: 010-00/09-03/1, Ur.broj: 01-09-2) i Statuta o izmjenama i dopuna Statuta od 25. studenog 2009. (Klasa: 010-00/09-03/2, Ur. broj: 01-09-2), Uprava Financijske agencije izradila je pročišćeni tekst Pravila rada platnog sustava EuroNKS i objavila ih na svojim internetskim stranicama.

Pročišćeni tekst Pravila rada platnog sustava EuroNKS obuhvaća Pravila rada platnog sustava EuroNKS, Klasa: 100-04/16-01/4, Ur.broj: 03-06-16-150 od 24. ožujka 2016. godine, Pravila o izmjenama i dopunama Pravila rada platnog sustava EuroNKS, Klasa:100-04/21-01/1, Ur.broj:03-03-21-40 od 19. studenoga 2021. godine, Pravila o izmjenama i dopunama Pravila rada platnog sustava EuroNKS, Klasa: 100-04/22-01/1, Ur. broj: 03-03-22-77 od 23. prosinca 2022. godine, Pravila o izmjenama i dopunama Pravila rada Platnog sustava EuroNKS, Klasa: 450-04/23-01/1, Ur. broj: 118-03-03-23-48 od 20.03.2023. godine te Pravila o izmjenama i dopunama Pravila rada platnog sustava EuroNKS, Klasa: 450-04/25-01/1, Ur. broj: 118-03-03-25-12 od dana 24.06.2025.

# Pravila rada platnog sustava EuroNKS

(pročišćeni tekst)

## *Predmet Pravila*

### Članak 1.

(1) Ovim Pravilima rada platnog sustava EuroNKS (u nastavku teksta: Pravila) uređuju se temeljna pravila i način rada platnog sustava EuroNKS (u nastavku teksta: EuroNKS), i to:

- sudionici u EuroNKS-u i uvjeti za sudjelovanje u EuroNKS-u
- način izvršenja obračuna platnih transakcija u EuroNKS-u
- standardizirani postupci i pravila za obradu i obračun platnih transakcija u EuroNKS-u.

(2) Operativne upute platnog sustava EuroNKS i njihovi prilozi (u nastavku teksta: Operativne upute) sastavni su dio Pravila.

## *Sudionici i upravitelj EuroNKS-a*

### Članak 2.

(1) Sudionici u EuroNKS-u mogu biti:

- Hrvatska narodna banka (u nastavku teksta: HNB)
- kreditne institucije (banke i štedne banke) sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje su dobile odobrenje za rad od HNB-a



Financijska agencija
Ulica grada Vukovara 70
10000 Zagreb

tel 01 6127 111, fax 01 6128 016
info@fina.hr
www.fina.hr

Uprava

- podružnice kreditnih institucija iz drugih država članica Europske unije za koje su njihova nadležna tijela dostavila obavijest HNB-u o osnivanju podružnice u Republici Hrvatskoj
- podružnice kreditnih institucija iz trećih država koje su od HNB-a dobile odobrenje za osnivanje podružnice kreditne institucije iz treće države
- Hrvatska banka za obnovu i razvitak
- institucija za elektronički novac, i to:
  a) institucija za elektronički novac osnovana u Republici Hrvatskoj
  b) podružnica institucije za elektronički novac osnovane u drugoj državi članici sa sjedištem u Republici Hrvatskoj
  c) podružnica institucije za elektronički novac iz treće države sa sjedištem u Republici Hrvatskoj
- institucija za platni promet, i to:
  a) institucija za platni promet osnovana u Republici Hrvatskoj
  b) podružnica institucije za platni promet osnovane u drugoj državi članici sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

(2) Upravitelj EuroNKS-a jest Financijska agencija (u nastavku teksta: Fina).

***Opis EuroNKS-a***

**Članak 3.**

(1) EuroNKS je platni sustav za obračun platnih transakcija kreditnih transfera i izravnih terećenja u eurima (u nastavku teksta: platne transakcije).

(2) EuroNKS obračunava platne transakcije koje su zadane prema Pravilima jedinstvene platne sheme Europskoga platnog vijeća za izvršenje SEPA kreditnih transfera (*engl. European Payments Council SEPA credit transfer scheme*, u nastavku teksta: SEPA shema SCT), SEPA osnovnih izravnih terećenja i SEPA poslovnih izravnih terećenja *(engl. SEPA Direct Debit Core i SEPA Direct Debit Business-to-Business scheme,* u nastavku teksta: SEPA shema SDD). SEPA jest Jedinstveno područje plaćanja u eurima (engl. *Single euro payments area*).

(3) EuroNKS obračunava platne transakcije između sudionika EuroNKS-a (nacionalne platne transakcije), platne transakcije između sudionika EuroNKS-a i pružatelja platnih usluga koji ne posluju u Republici Hrvatskoj, a dostupni su u drugom SEPA platnom sustavu (prekogranične platne transakcije) i platne transakcije između sudionika EuroNKS-a i pružatelja platnih usluga koji posluju u Republici Hrvatskoj, a nisu sudionici EuroNKS-a, ali su dostupni u drugom SEPA platnom sustavu.

(4) EuroNKS obračunava nacionalne platne transakcije između sudionika EuroNKS-a i pružatelja platnih usluga koji posluju u Republici Hrvatskoj, a nisu sudionici EuroNKS-a, ali su dostupni u drugom SEPA platnom sustavu na način kako je to Pravilima uređeno za prekogranične platne transakcije (nacionalne platne transakcije izjednačene s prekograničnim platnim transakcijama).

(5) Fina osigurava tehničku interoperabilnost EuroNKS-a tako da omogućuje izvršavanje prekograničnih i s njima izjednačenih nacionalnih platnih transakcija povezivanjem s drugim SEPA platnim sustavom koji obračunava zaprimljene platne transakcije ili ih dalje usmjerava na obračun u drugi povezani SEPA platni sustav.



Financijska agencija
Ulica grada Vukovara 70
10000 Zagreb

tel 01 6127 111, fax 01 6128 016
info@fina.hr
www.fina.hr

**Uprava**

(6) U svrhu iz stavka 5. ovog članka EuroNKS je povezan s platnim sustavom SEPA-Clearer kojim upravlja Deutsche Bundesbank. SEPA-Clearer obračunava platne transakcije ili ih dalje usmjerava na obračun u druge povezane SEPA platne sustave uključujući STEP2.

(7) Fina sudioniku EuroNKS-a osigurava podatke o pružateljima platnih usluga dostupnima za obračun platnih transakcija preko EuroNKS-a dostavljanjem tablice dostupnosti (engl. *routing tables*) u skladu s rokovima utvrđenima Operativnim uputama.

### *Status sudionika u EuroNKS-u*

### Članak 4.

(1) Sudionik u EuroNKS-u može biti:
- neposredni sudionik
- posredni sudionik.

(2) Neposredni sudionik je institucija iz članka 2. stavka 1. Pravila koja ispunjava uvjete iz članka 5. stavka 1. Pravila i koja preko svoga obračunskog računa otvorenog u EuroNKS-u sudjeluje u obračunu u EuroNKS-u.

(3) Neposredni sudionik ima izravan pristup za slanje i primitak platnih transakcija, kao i pristup informacijama u realnom vremenu putem web-aplikacije EuroNKS-a, kojoj neposredni sudionik pristupa u skladu s Operativnim uputama.

(4) Posredni sudionik je institucija iz članka 2. stavka 1. Pravila koja ispunjava uvjete iz članka 5. stavka 4. Pravila.

(5) Posredni sudionik može sudjelovati u EuroNKS-u samo putem jednoga neposrednog sudionika.

(6) Posredni sudionik nema izravan pristup sustavu te može slati i primati platne transakcije samo posredstvom neposrednog sudionika.

(7) Posredni sudionik mora biti registriran u EuroNKS-u (tablica dostupnosti), kao dostupan preko onoga neposrednog sudionika s kojim je sklopio ugovor iz članka 5. stavka 4. Pravila.

(8) Neposredni sudionik odgovara Fini, drugim sudionicima i trećima za sve radnje i propuste posrednog sudionika s kojim ima sklopljen ugovor iz članka 5. stavka 4. Pravila.

### *Uvjeti za sudjelovanje sudionika*

### Članak 5.

(1) Podnositelj zahtjeva za sudjelovanje u EuroNKS-u kao neposredni sudionik mora ispuniti sve sljedeće uvjete:
- da je institucija iz članka 2. stavka 1. Pravila
- da ima otvoren namjenski novčani račun u RTGS usluzi sustava TARGET-HR koja služi za bruto namiru u realnom vremenu plaćanja velikih vrijednosti i za namiru u sporednim sustavima



Financijska agencija
Ulica grada Vukovara 70
10000 Zagreb

tel 01 6127 111, fax 01 6128 016
info@fina.hr
www.fina.hr

Uprava

- da ima otvoren jedan ili više podračuna za namiru platnih transakcija kreditnih transfera i/ili podračuna za namiru platnih transakcija izravnih terećenja u RTGS usluzi sustava TARGET-HR
- da je sudionik SEPA sheme SCT i/ili SEPA sheme SDD
- da je, kao institucija za platni promet i institucija za elektronički novac, dostavio Fini potvrdu Hrvatske narodne banke o ispunjavanju uvjeta za sudjelovanjem u platnom sustavu na koji se primjenjuje zakon kojim se uređuje konačnost namire u platnim sustavima, kako je propisano člankom 166.a Zakona o platnom prometu
- da prema ocjeni Fine na njegovoj strani ne postoje okolnosti koje bi mogle ugroziti stabilnost i sigurnost EuroNKS-a
- da udovoljava tehničkim zahtjevima za sudjelovanje u EuroNKS-u sadržanima u Operativnim uputama i
- da je uspješno provedeno testiranje sudjelovanja u obračunu u EuroNKS-u; testiranje obuhvaća provjeru svih funkcionalnosti povezanih sa sudjelovanjem sudionika u EuroNKS-u u skladu s Operativnim uputama.

(2) Ako podnositelj zahtjeva za sudjelovanje u EuroNKS-u kao neposredni sudionik ili neposredni sudionik u EuroNKS-u želi izvršavati prekogranične i s njima izjednačene nacionalne platne transakcije, uz uvjete iz stavka 1. ovog članka, Fini dostavlja popunjeni i potpisani obrazac zahtjeva za posredno sudjelovanje u SEPA-Clearеru preko HNB-a odnosno za pristup u STEP2 kao dostupni BIC (eng. *Business Identifier Code*) preko Deutsche Bundesbank u skladu s Operativnim uputama.

(3) Za sudjelovanje u EuroNKS-u posrednog sudionika zahtjev podnosi podnositelj zahtjeva za sudjelovanje kao neposredni sudionik ili neposredni sudionik u EuroNKS-u.

(4) Posredni sudionik mora udovoljavati sljedećim uvjetima:

- da je institucija iz članka 2. stavka 1. Pravila
- da je sudionik SEPA sheme SCT i/ili SEPA sheme SDD i
- da je sklopio ugovor s neposrednim sudionikom o uređenju međusobnih prava i obveza koji proizlaze iz sudjelovanja u EuroNKS-u.

(5) Ako posredni sudionik želi izvršavati prekogranične i s njima izjednačene nacionalne platne transakcije, uz uvjete iz stavka 4. ovog članka, podnositelj zahtjeva za sudjelovanje u EuroNKS-u kao neposredni sudionik ili neposredni sudionik u EuroNKS-u, za posrednog sudionika, Fini dostavlja popunjeni i potpisani obrazac zahtjeva za posredno sudjelovanje u SEPA-Clearеru preko HNB-a odnosno za pristup STEP2 kao dostupni BIC preko Deutsche Bundesbank u skladu s Operativnim uputama.

(6) Neposredni sudionik obvezan je provjeriti ispunjava li posredni sudionik uvjete za sudjelovanje u EuroNKS-u koji se odnose na posrednog sudionika.

(7) Fina je ovlaštena od podnositelja zahtjeva iz stavaka 1. i 3. ovog članka za sudjelovanje u EuroNKS-u iz stavka 1. i 3. ovog članka zatražiti podatke i isprave na temelju kojih Fina može valjano procijeniti ispunjavanje uvjeta za sudjelovanje uključujući nepostojanje razloga koji bi mogli ugroziti stabilnost i sigurnost EuroNKS-a (kao što su rizik namire, operativni rizik, rizik poslovanja, rizik za zaštitu financijske i operativne stabilnosti platnog sustava i drugi razlozi takve ugroze), a podnositelj ih je dužan dati i/ili dostaviti u traženim rokovima. U slučaju nedostavljanja,



Financijska agencija
Ulica grada Vukovara 70
10000 Zagreb

tel 01 6127 111, fax 01 6128 016
info@fina.hr
www.fina.hr

Uprava

dostavljanja nepotpunih podataka i/ili dokumenata ili zakašnjelog dostavljanja, Fina može odbiti zahtjev za sudjelovanje ili će od podnositelja zatražiti ponovno dostavljanje odnosno dopunu zatraženog.

(8) Fina će odbiti zahtjev za sudjelovanje u EuroNKS-u ako ocijeni da potencijalni sudionik ne ispunjava uvjete za sudjelovanje iz Pravila.

(9) S podnositeljem zahtjeva za neposredno sudjelovanje za kojeg Fina ocijeni da udovoljava uvjetima za sudjelovanje iz Pravila Fina sklapa ugovor o uređenju međusobnih prava i obveza koji proizlaze iz sudjelovanja u EuroNKS-u.

### *Računi sudionika u EuroNKS-u*

### Članak 6.

(1) Za svakoga neposrednog sudionika Fina u EuroNKS-u otvara i vodi jedan obračunski račun za izvršenje pojedine vrste platnih transakcija (obračunski račun za kreditne transfere i/ili obračunski račun za izravna terećenja (u nastavku teksta: obračunski račun). Neposredni sudionik sudjeluje u obračunu preko svoga obračunskog računa.

(2) U slučaju spajanja ili pripajanja neposrednih sudionika, neposredni sudionik koji je nastao spajanjem i neposredni sudionik kojem se pripojio drugi neposredni sudionik ili više neposrednih sudionika, može koristiti, za potrebe obračuna platnih transakcija u razdoblju od jedne godine od nastupanja učinaka provedenog spajanja/pripajanja, uz obračunski račun iz stavka 1. ovog članka i obračunske račune koje su do spajanja koristili neposredni sudionici koji su se spojili, odnosno obračunski račun koji je do pripajanja koristio svaki od neposrednih sudionika koji mu se pripojio, u skladu s Operativnim uputama. Iznimno od stavka 1. ovog članka, Fina će u tom slučaju za neposrednog sudionika koji je nastao spajanjem i za neposrednog sudionika kojem se pripojio drugi neposredni sudionik ili više neposrednih sudionika, voditi dva ili više obračunskih računa.

(3) Posredni sudionik sudjeluje u obračunu preko obračunskog računa neposrednog sudionika s kojim ima ugovor iz članka 5. stavka 4. Pravila.

(4) Za potrebe izvršenja prekograničnih i s njima izjednačenih nacionalnih platnih transakcija za sudionike EuroNKS-a, Fina otvara za HNB poseban obračunski račun za odnos s interoperabilnim platnim sustavom za kreditne transfere i poseban obračunski račun za odnos s interoperabilnim platnim sustavom za izravna terećenja.

### *Obračun platnih transakcija u EuroNKS-u i raspoloživa novčana sredstva*

### Članak 7.

(1) Obračun platnih transakcija u EuroNKS-u obavlja se na neto multilateralnom načelu, izračunom dugovanja i potraživanja svakog sudionika na temelju platnih transakcija zadanih na obračun u EuroNKS.



Financijska agencija
Ulica grada Vukovara 70
10000 Zagreb

tel 01 6127 111, fax 01 6128 016
info@fina.hr
www.fina.hr

Uprava

(2) Obračun platnih transakcija u EuroNKS-u obavlja se preko obračunskih računa neposrednih sudionika u obračunskim ciklusima tijekom obračunskog dana u skladu s Terminskim planom EuroNKS-a iz članka 11. Pravila.

(3) Obračun platnih transakcija obavlja se do visine raspoloživih novčanih sredstava na obračunskim računima neposrednih sudionika.

(4) Raspoloživa novčana sredstva na obračunskom računu neposrednog sudionika sastoje se od iznosa novčanih sredstava na obračunskom računu neposrednog sudionika uvećanog za iznos koji predstavlja dopušteno negativno stanje na obračunskom računu neposrednog sudionika. Iznos koji predstavlja dopušteno negativno stanje na obračunskom računu neposrednog sudionika određuje se u skladu s člankom 8. Pravila.

(5) Rezultat obračuna platnih transakcija u EuroNKS-u na kraju obračunskog ciklusa jest konačna neto pozicija na obračunskim računima neposrednih sudionika na kraju obračunskog ciklusa.

(6) Obračun platne transakcije smatra se konačnim u EuroNKS-u kada je izvršena namira konačnih neto pozicija na obračunskim računima neposrednih sudionika u RTGS usluzi sustava TARGET-HR na kraju obračunskog ciklusa.

(7) Prekogranična i s njome izjednačena nacionalna platna transakcija čiji je obračun konačan u EuroNKS-u može biti odbijena od drugog SEPA platnog sustava, o čemu će EuroNKS obavijestiti neposrednog sudionika u skladu s Operativnim uputama.

### *Dopušteno negativno stanje na obračunskom računu*

### Članak 8.

Dopušteno negativno stanje na obračunskom računu neposrednog sudionika u EuroNKS-u predstavlja rezervirana novčana sredstva na podračunu za namiru iz EuroNKS-a neposrednog sudionika u RTGS usluzi sustava TARGET-HR koja neposredni sudionik izdvaja za potrebe namire platnih transakcija obračunatih u EuroNKS-u.

### *Obračun nacionalnih platnih transakcija*

### Članak 9.

(1) Nacionalna platna transakcija je obračunata kada je obračunski račun neposrednog sudionika terećen za iznos naveden u platnoj transakciji, a za isti iznos odobren obračunski račun drugoga neposrednog sudionika.

(2) Model obračuna nacionalnih platnih transakcija uređen je Operativnim uputama.

### *Obračun prekograničnih platnih transakcija*

### Članak 10.



Financijska agencija
Ulica grada Vukovara 70
10000 Zagreb

tel 01 6127 111, fax 01 6128 016
info@fina.hr
www.fina.hr

**Uprava**

(1) Prekogranična i s njome izjednačena nacionalna odlazna platna transakcija kreditnog transfera obračunata je kada je obračunski račun neposrednog sudionika terećen za iznos naveden u platnoj transakciji, a za isti je iznos odobren obračunski račun HNB-a za odnos s interoperabilnim platnim sustavom za kreditne transfere.

(2) Prekogranična i s njome izjednačena nacionalna dolazna platna transakcija kreditnog transfera obračunata je kada je obračunski račun HNB-a za odnos s interoperabilnim platnim sustavom za kreditne transfere terećen za iznos naveden u platnoj transakciji, a za isti je iznos odobren obračunski račun neposrednog sudionika.

(3) Prekogranična i s njome izjednačena nacionalna platna transakcija izravnog terećenja obračunata je kada je obračunski račun neposrednog sudionika terećen ili odobren za iznos naveden u platnoj transakciji, a za isti je iznos terećen ili odobren obračunski račun HNB-a za odnos s interoperabilnim platnim sustavom za izravna terećenja.

(4) Model obračuna prekograničnih odlaznih i dolaznih platnih transakcija uređen je Operativnim uputama.

### *Terminski plan EuroNKS-a*

### Članak 11.

(1) Terminskim planom definirani su radni i neradni dani, obračunski ciklusi te ostali termini povezani s obračunom platnih transakcija u EuroNKS-u.

(2) Terminski planovi obračuna platnih transakcija kreditnih transfera i platnih transakcija izravnih terećenja u EuroNKS-u sastavni su dio Operativnih uputa.

### *Način i uvjeti izvršenja platnih transakcija*

### Članak 12.

(1) Platne transakcije obračunavaju se redoslijedom kojim su zaprimljene.

(2) Platna transakcija bit će obračunata ako:
- je tehnički ispravna u skladu sa SEPA shemom SCT i/ili SEPA shemom SDD i Operativnim uputama
- nije onemogućen obračun na obračunskom računu neposrednog sudionika u skladu s člankom 20. Pravila
- postoje dostatna raspoloživa novčana sredstva na obračunskom računu neposrednog sudionika.

(3) Oblik i sadržaj platnih transakcija koje se obračunavaju u EuroNKS-u uređen je SEPA shemom SCT i/ili SEPA shemom SDD i Operativnim uputama.

### *Datum izvršenja*



Financijska agencija
Ulica grada Vukovara 70
10000 Zagreb

tel 01 6127 111, fax 01 6128 016
info@fina.hr
www.fina.hr

Uprava

Fina

**Članak 13.**

(1) Datum izvršenja za platne transakcije kreditnih transfera jest obračunski dan na koji je platna transakcija zadana na obračun u EuroNKS-u.

(2) Platne transakcije kreditnih transfera iz stavka 1. ovog članka ne mogu biti zadane na obračun u EuroNKS s budućim datumom izvršenja.

(3) Datum izvršenja za platne transakcije izravnih terećenja jest obračunski dan naveden u platnoj transakciji.

(4) Platne transakcije izravnih terećenja iz stavka 3. ovog članka mogu biti zadane na obračun u EuroNKS s budućim datumom izvršenja u skladu s Operativnim uputama.

***Platne transakcije u redu čekanja***

**Članak 14.**

(1) Nacionalne platne transakcije kreditnih transfera i izravnih terećenja za koje nema dostatnih raspoloživih novčanih sredstava na obračunskom računu neposrednog sudionika evidentiraju se tijekom obračunskog dana u redu čekanja do osiguranja pokrića, a najdulje do kraja obračunskog dana. Na kraju obračunskog dana platne transakcije iz reda čekanja odbijaju se i vraćaju neposrednom sudioniku.

(2) Prekogranične i s njima izjednačene nacionalne platne transakcije kreditnih transfera za koje nema dostatnih raspoloživih novčanih sredstava na obračunskom računu neposrednog sudionika evidentiraju se tijekom obračunskog ciklusa u redu čekanja do osiguranja pokrića, a najdulje do kraja zadnjeg obračunskog ciklusa predviđenog za izvršenje odlaznih prekograničnih platnih transakcija. Na kraju obračunskog ciklusa platne transakcije iz reda čekanja odbijaju se i vraćaju neposrednom sudioniku.

(3) Prekogranične i s njima izjednačene nacionalne platne transakcije izravnih terećenja za koje nema dostatnih raspoloživih novčanih sredstava na obračunskom računu neposrednog sudionika evidentiraju se tijekom obračunskog ciklusa predviđenog za izvršenje prekograničnih platnih transakcija u redu čekanja do osiguranja pokrića, a najdulje do kraja obračunskog ciklusa. Na kraju obračunskog ciklusa platne transakcije iz reda čekanja odbijaju se i vraćaju neposrednom sudioniku.

(4) Platne transakcije kreditnih transfera iz reda čekanja obračunavaju se prema redoslijedu ulaska u red čekanja.

(5) Prekogranične platne transakcije i s njima izjednačene nacionalne platne transakcije izravnog terećenja imaju viši prioritet u redoslijedu izvršenja od nacionalnih platnih transakcija izravnog terećenja.



Financijska agencija
Ulica grada Vukovara 70
10000 Zagreb

tel 01 6127 111, fax 01 6128 016
info@fina.hr
www.fina.hr

**Uprava**

(6) Neposredni sudionik EuroNKS-a na teret čijeg su obračunskog računa platne transakcije kreditnih transfera zadane može promijeniti prioritet izvršenja i može opozvati platnu transakciju iz reda čekanja u skladu s Operativnim uputama.

(7) Način izvršenja platnih transakcija u redu čekanja uređen je Operativnim uputama.

***Obveze upravitelja EuroNKS-a***

**Članak 15.**

Fina je dužna postupati u skladu s Pravilima.

***Odgovornost upravitelja EuroNKS-a***

**Članak 16.**

(1) Odgovornost Fine za štetu koju neposredni sudionici pretrpe sudjelovanjem u EuroNKS-u u slučaju obične nepažnje ograničena je na običnu štetu i to na iznos predmetne transakcije i/ili kamata.

(2) Fina ne odgovara za štetu u mjeri u kojoj je štetu uzrokovao neposredni sudionik ili upravitelji drugih SEPA platnih sustava uključujući Deutsche Bundesbank kao upravitelja SEPA-Clearer-a, pružatelji mrežnih, telekomunikacijskih i drugih usluga za koje je potrebno ili je uobičajeno da ih obavljaju treće osobe ili u mjeri u kojoj šteta nastane zbog vanjskih, izvanrednih i nepredvidivih događaja koje Fina nije mogla spriječiti, izbjeći ili otkloniti.

(3) Prigovor koji se može pripisati odgovornosti HNB-a kao banke za namiru prekograničnih platnih transakcija i neposrednog sudionika SEPA-Clearer-a ili odgovornosti upravitelja drugih SEPA platnih sustava uključujući Deutsche Bundesbank kao upravitelja SEPA-Clearer-a, podnosi se Fini.

(4) Fina osigurava da takav prigovor bude proslijeđen HNB-u odnosno Deutsche Bundesbank te poduzima sve razumne mjere radi dobivanja odgovora.

(5) Na odgovornost Deutsche Bundesbank primjenjuju se Pravila rada SEPA-Clearer-a i opći uvjeti Deutsche Bundesbank.

***Obveze sudionika EuroNKS-a***

**Članak 17.**

(1) Neposredni sudionik dužan je postupati u skladu s Pravilima.

(2) Neposredni sudionik dužan je u EuroNKS dostavljati i iz EuroNKS-a pravodobno preuzimati podatke i obavijesti u skladu s Operativnim uputama te redovito pratiti status obrade poslanih (ulaznih) datoteka preko web-aplikacije EuroNKS-a.



Financijska agencija
Ulica grada Vukovara 70
10000 Zagreb

tel 01 6127 111, fax 01 6128 016
info@fina.hr
www.fina.hr

Uprava

(3) Neposredni sudionik dužan je obavijestiti EuroNKS o svim uočenim problemima pri razmjeni podataka s EuroNKS-om.

(4) Institucija za platni promet i institucija za elektronički novac dužne su jednom godišnje dostaviti Fini potvrdu Hrvatske narodne banke o ispunjavanju uvjeta za sudjelovanjem u platnom sustavu na koji se primjenjuje zakon kojim se uređuje konačnost namire u platnim sustavima, kako je propisano člankom 166.a Zakona o platnom prometu i to najkasnije u roku od 15 dana od primitka potvrde iz članka 5. stavka 1. alineje 5. Pravila.

(5) Neposredni sudionik dužan je, za platne transakcije prekograničnih izravnih terećenja, na datum izvršenja osigurati pokriće za obračun u iznosu platnih transakcija koje su bile zadane na obračun s budućim datumom izvršenja.

### *Uključenje sudionika u EuroNKS*

### Članak 18.

(1) Datum uključenja neposrednih sudionika u obračun nacionalnih platnih transakcija te u obračun prekograničnih i s njima izjednačenih nacionalnih platnih transakcija određuje Fina u skladu s Operativnim uputama, nakon što utvrdi da neposredni sudionik udovoljava uvjetima iz članka 5. stavka 1. odnosno stavka 2. Pravila.

(2) Fina o nazivu, sjedištu ili mjestu poslovanja pojedinoga neposrednog sudionika i datumu njegova uključenja u EuroNKS bez odgađanja obavještava HNB i druge neposredne sudionike.

### *Posebna uloga HNB-a u EuroNKS-u*

### Članak 19.

(1) HNB je agent za namiru platnih transakcija u RTGS usluzi sustava TARGET-HR za platne transakcije neposrednih sudionika obračunate u EuroNKS-u.

(2) HNB je banka za namiru prekograničnih platnih transakcija sudionicima EuroNKS-a u SEPA-Clearеru.

(3) Za potrebe obračuna prekograničnih i s njima izjednačenih nacionalnih platnih transakcija sudionika EuroNKS-a HNB je neposredni sudionik SEPA-Clearera.

(4) Odgovornost HNB-a kao banke za namiru prekograničnih platnih transakcija i neposrednog sudionika SEPA-Clearer-a prema sudionicima EuroNKS-a ograničena je na isti način i u istoj visini te isključena pod istim uvjetima kao odgovornost Fine iz članka 16. stavka 1. i 2. Pravila.

(5) HNB bez odgađanja obavještava Finu o pokretanju postupka zbog insolventnosti nad sudionikom s posljedicom privremene ili trajne obustave plaćanja na teret i u korist i o privremenom ili trajnom isključenju neposrednog sudionika iz sudjelovanja u sustavu TARGET-HR.

(6) Postupak zbog insolventnosti nad neposrednim sudionikom ima značenje iz zakona kojim se uređuje konačnost namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata.



Financijska agencija
Ulica grada Vukovara 70
10000 Zagreb

tel 01 6127 111, fax 01 6128 016
info@fina.hr
www.fina.hr

**Uprava**

(7) HNB obavještava Finu o datumu otvaranja postupka redovne likvidacije nad sudionikom iz članka 2. stavka 1. alineje 2. i Pravila te ako raspolaže takvom informacijom, o datumu otvaranja redovne likvidacije nad sudionikom iz članka 2. stavka 1. alineje 6. a) i 7. a) i o prestanku sudionika iz članka 2. stavka 1. alineja 4., 6. b) i c) te 7. b) s trajnom obustavom plaćanja na teret i u korist sudionika.

(8) HNB obavještava Finu o datumu donošenja rješenja o ukidanju rješenja kojim se odobrava pružanje platnih usluga odnosno izdavanje elektroničkog novca nad neposrednim sudionikom iz članka 2. stavka 1. alineja 6. a) i 7. a) te rješenja o ukidanju rješenja kojim se odobrava osnivanje sudionika iz članka 2. stavka 1. alineje 6. c).

(9) HNB bez odgađanja obavještava Finu o potrebi onemogućavanja obračuna platnih transakcija u EuroNKS-u na teret obračunskog računa neposrednog sudionika i o potrebi onemogućavanja obračuna platnih transakcija u EuroNKS-u na teret posrednog sudionika u slučaju primitka odluke suda ili naloga Financijske agencije ili odluke nadležnog tijela ili suda druge države članice kojima se zabranjuje plaćanje na teret računa tog sudionika.

(10) HNB bez odgađanja obavještava Finu o potrebi ponovnog omogućavanja obračuna platnih transakcija sudionika koji je bio privremeno onemogućen prema stavcima 5. i 9. ovog članka čim sazna za prestanak razloga za onemogućavanje obračuna.

***Onemogućavanje platnih transakcija***

**Članak 20.**

(1) Odmah po primitku obavijesti o privremenoj obustavi plaćanja iz članka 19. stavaka 5. i 9. Pravila koja se odnosi na neposrednog sudionika, Fina onemogućuje obračun platnih transakcija u EuroNKS-u blokiranjem obračunskog računa neposrednog sudionika za zaduženje i odobrenje ili samo za zaduženje, ovisno o obavijesti.

(2) Odmah po primitku obavijesti o trajnoj obustavi plaćanja iz članka 19. stavka 5. Pravila koja se odnosi na neposrednog sudionika, Fina isključuje neposrednog sudionika sukladno članku 21., stavku 1.b).

(3) Odmah po primitku obavijesti o trajnoj obustavi plaćanja iz članka 19. stavaka 7. Pravila koja se odnosi na neposrednog sudionika, Fina isključuje neposrednog sudionika sukladno članku 21., stavku 1. c).

(4) Odmah po primitku obavijesti iz članka 19. stavaka 5. i 9. Pravila koja se odnosi na posrednog sudionika, Fina, ovisno o obavijesti, onemogućuje obračun platnih transakcija posrednog sudionika u EuroNKS-u u kojima su računi platitelja i računi primatelja plaćanja ili samo računi platitelja, transakcijski računi koje vodi posredni sudionik.

(5) Fina onemogućuje obračun platnih transakcija posrednog sudionika u EuroNKS-u u kojima su računi platitelja i računi primatelja plaćanja transakcijski računi koje vodi posredni sudionik i u slučaju primitka obavijesti iz članka 19. stavka 7. i to na kraju obračunskog dana koji prethodi datumu otvaranja redovne likvidacije tog posrednog sudionika.



Financijska agencija
Ulica grada Vukovara 70
10000 Zagreb

tel 01 6127 111, fax 01 6128 016
info@fina.hr
www.fina.hr

**Uprava**

(6) Fina onemogućuje obračun platnih transakcija posrednog sudionika u EuroNKS-u u kojima su računi platitelja i računi primatelja plaćanja transakcijski računi koje vodi posredni sudionik u slučaju prestanka važenja ugovora iz članka 5. stavka 4. Pravila te u slučaju prestanka sudjelovanja posrednog sudionika u SEPA shemi SCT i/ili SEPA shemi SDD i to odmah po prestanku ugovora odnosno prestanku sudjelovanja u SEPA shemi SCT i/ili SEPA shemi SDD, a ako Fina sazna za prestanak ugovora odnosno sudjelovanja naknadno, odmah po saznanju.

(7) Fina može onemogućiti obračun platnih transakcija neposrednog sudionika u EuroNKS-u ako ocijeni da su na strani neposrednog sudionika nastale okolnosti koje ugrožavaju ili bi mogle ugroziti stabilnost i sigurnost EuroNKS-a. Takvo onemogućavanje može biti privremeno.

(8) O izvršenom onemogućavanju obračuna platnih transakcija prema ovom članku Fina bez odgađanja obavještava HNB, a o onemogućavanju obračuna platnih transakcija u korist i na teret sudionika (neposrednih i posrednih) i sve neposredne sudionike EuroNKS-a.

(9) Odmah po primitku obavijesti iz članka 19. stavka 10. Pravila, Fina ponovo omogućuje obračun platnih transakcija sudionika koji je bio privremeno onemogućen prema stavcima 1. i 4. ovog članka i o tome obavještava HNB i sve neposredne sudionike EuroNKS-a.

***Isključenje i prestanak sudjelovanja sudionika***

**Članak 21.**

(1) Fina isključuje iz EuroNKS-a neposrednog sudionika na kraju obračunskog dana:

a) koji prethodi danu prestanka važenja ugovora iz članka 5. stavka 9. Pravila zbog povrede odredbi ugovora ili zbog otkaza ugovora

b) u kojem je Fina primila obavijest HNB-a iz članka 19. stavka 5. Pravila o pokretanju postupka zbog insolventnosti nad sudionikom s posljedicom trajne obustave plaćanja

c) koji prethodi datumu otvaranja redovne likvidacije navedene u obavijesti iz članka 19. stavka 7. Pravila

d) u kojem je Fina primila rješenje HNB-a o ukidanju rješenja iz članka 19. stavak 8. Pravila

e) s kojim prestaje sudjelovanje tog sudionika u SEPA shemi SCT i/ili SEPA shemi SDD, a ako Fina sazna za prestanak sudjelovanja sudionika u SEPA shemi SCT i/ili SEPA shemi SDD naknadno, na kraju obračunskog dana u kojem je to saznala

f) koji prethodi danu stupanja na snagu izmjena i/ili dopuna Pravila u slučaju primitka očitovanja sudionika iz članka 31. stavka 5. Pravila.

(2) Danom upisa u sudski registar nadležnog trgovačkog suda novog subjekta koji je nastao spajanjem, odnosno danom upisa u sudski registar nadležnog trgovačkog suda provedenog pripajanja, dotadašnji neposredni sudionici koji su se spojili, odnosno koji su se pripojili neposrednom sudioniku, prestaju biti neposredni sudionici EuroNKS-a.

(3) Načini prestanka važenja ugovora detaljnije se uređuju samim ugovorom.



Financijska agencija
Ulica grada Vukovara 70
10000 Zagreb

tel 01 6127 111, fax 01 6128 016
info@fina.hr
www.fina.hr

Uprava

(4) Fina može isključiti neposrednog sudionika iz EuroNKS-a ako ocijeni da su na strani neposrednog sudionika nastale okolnosti koje ugrožavaju ili bi mogle ugroziti stabilnost i sigurnost EuroNKS-a.

(5) Isključenjem odnosno prestankom sudjelovanja neposrednog sudionika u EuroNKS-u prema ovom članku prestaje sudjelovanje posrednog sudionika koji u EuroNKS-u sudjeluje putem tog neposrednog sudionika.

(6) Neposredni sudionik dužan je bez odgađanja obavijestiti Finu o prestanku važenja ugovora sklopljenog s posrednim sudionikom. Rok za otkaz tog ugovora ne smije biti kraći od trideset dana.

(7) Fina bez odgađanja obavještava HNB i druge neposredne sudionike o isključenju neposrednog sudionika prema ovom članku i o prestanku sudjelovanja posrednog sudionika prema stavku 4. i 5. ovog članka.

(8) Neposredni sudionik je dužan pravodobno obavijestiti svog posrednog sudionika o prestanku važenja ugovora iz članka 5. stavka 9. Pravila, o svom isključenju iz EuroNKS-a kao i o prestanku sudjelovanja posrednog sudionika.

(9) Fina isključuje neposrednog sudionika iz EuroNKS-a zatvaranjem njegovog obračunskog računa u EuroNKS-u, osim u slučaju iz članka 6. stavka 2. Pravila.

(10) U slučaju iz stavka 2. ovog članka, Fina zatvara obračunski račun neposrednih sudionika koji su prestali postojati uslijed spajanja odnosno uslijed pripajanja drugom neposrednom sudioniku, osim u slučaju iz članka 6. stavka 2. ovih Pravila.

### *Namira obračuna izvršenog u EuroNKS-u*

### Članak 22.

Namiru konačnih neto pozicija na obračunskim računima neposrednih sudionika u EuroNKS-u na kraju obračunskog ciklusa obavlja Fina u RTGS usluzi sustava TARGET-HR, u skladu s propisanim pravilima rada sustava TARGET-HR.

### *Trenutak prihvata i neopozivosti platne transakcije*

### Članak 23.

Platna transakcija u EuroNKS-u je prihvaćena i neopoziva, u smislu zakona kojim se uređuje konačnost namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata, od trenutka kada je obračunata na obračunskom računu neposrednog sudionika.

### *Informiranje sudionika*

### Članak 24.



Financijska agencija
Ulica grada Vukovara 70
10000 Zagreb

tel 01 6127 111, fax 01 6128 016
info@fina.hr
www.fina.hr

Uprava

(1) Neposredni sudionik dobiva na kraju obračunskog dana izvješće o provedenom obračunu i stanju na svom obračunskom računu za taj dan.

(2) Postupci i načini informiranja neposrednog sudionika detaljnije su opisani u Operativnim uputama.

***Neprekidno poslovanje***

**Članak 25.**

U slučaju nastupanja događanja koji uzrokuju probleme u operativnom radu EuroNKS-u postupa se u skladu s Operativnim uputama.

***Zaštita podataka od zlouporabe***

**Članak 26.**

(1) Fina osigurava zaštitu podataka od zlouporabe u skladu s propisima iz područja platnog prometa i propisima o zaštiti osobnih podataka.

(2) Način zaštite podataka od zlouporabe detaljnije je uređen u Operativnim uputama.

***Zaštita podataka, sprječavanje pranja novca, administrativne mjere i mjere ograničavanja te povezana pitanja***

**Članak 27.**

(1) Uzima se da su neposredni sudionici upoznati sa svim svojim obvezama prema propisima o zaštiti podataka, sprječavanju pranja novca i financiranju terorizma, nuklearnim djelatnostima osjetljivima na širenje i razvoj sustava dostave nuklearnih oružja, posebno u odnosu na provedbu odgovarajućih mjera o svakom plaćanju u korist ili na teret njihovih obračunskih računa, i da ih se pridržavaju.

(2) Kada djeluju kao pružatelji platnih usluga platitelja ili primatelja plaćanja, neposredni sudionici dužni su postupati u skladu sa svim zahtjevima koji proizlaze iz administrativnih mjera ili mjera ograničavanja određenih u skladu s člancima 75. i 215. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kojima podliježu. Takvo postupanje uključuje zahtjeve u vezi s obavješćivanjem i/ili ishođenjem suglasnosti nadležnog tijela u odnosu na obradu transakcija.

(3) Ako je prema administrativnoj mjeri ili mjeri ograničavanja iz prethodnog stavka Fina dužna dati potrebnu obavijest ili pribaviti suglasnost za obračun platne transakcije

a) neposredni sudionik koji je platitelj:



Financijska agencija
Ulica grada Vukovara 70
10000 Zagreb

tel 01 6127 111, fax 01 6128 016
info@fina.hr
www.fina.hr

**Uprava**

(i) dužan je dati potrebnu obavijest ili pribaviti suglasnost umjesto Fine i dostaviti Fini dokaze o danoj obavijesti ili primljenoj suglasnosti;

(ii) ne smije zadati niti jednu platnu transakciju u EuroNKS-u dok ne primi potvrdu od Fine da je potrebna obavijest dana ili da je pribavljena suglasnost od pružatelja platnih usluga primatelja plaćanja ili umjesto njega.

b) neposredni sudionik koji je primatelj plaćanja dužan je dati potrebnu obavijest ili pribaviti suglasnost umjesto Fine i dostaviti Fini dokaze o danoj obavijesti ili primljenoj suglasnosti.

(4) Za potrebe ovog članka izrazi „pružatelj platnih usluga", „platitelj" i „primatelj plaćanja" imaju značenja koja su im pripisana primjenjivim administrativnim mjerama ili mjerama ograničavanja.

### *Operativni postupci EuroNKS-a*

### Članak 28.

(1) Operativni postupci EuroNKS-a provode se u skladu s Operativnim uputama.

(2) Operativne upute uređuju:

- model obračuna i namire platnih transakcija
- tehničke zahtjeve za sudjelovanje u EuroNKS-u
- način pristupa EuroNKS-u
- način tehničkog povezivanja sa SEPA Clearerom i RTGS uslugom sustava TARGET-HR
- razmjenu (dostavu i preuzimanje) podataka povezanih sa sudjelovanjem u EuroNKS-u
- obradu platnih transakcija u EuroNKS-u
- terminski plan EuroNKS-a
- postupke informiranja sudionika
- način zaštite podataka od zloporabe u EuroNKS-u
- postupke u izvanrednim situacijama koje uzrokuju poteškoće u radu EuroNKS-a kojima se osigurava neprekidnost poslovanja
- druga pitanja od važnosti za operativno postupanje u EuroNKS-u.

(3) Dužnost je Fine da Operativne upute u svako doba budu usklađene s Pravilima i odgovarajućom SEPA shemom SCT i/ili SEPA shemom SDD.

(4) Operativne upute tumače se i primjenjuju u skladu s Pravilima, a u slučaju proturječnosti između odredbi Operativnih uputa i Pravila, primjenjuju se Pravila.

### *Cjenik usluga EuroNKS-a*

### Članak 29.

(1) Naknade za obavljanje usluga EuroNKS-a određuje Fina u svojem cjeniku usluga EuroNKS-a.

(2) HNB ne daje suglasnost za cjenik EuroNKS-a.



Financijska agencija
Ulica grada Vukovara 70
10000 Zagreb

tel 01 6127 111, fax 01 6128 016
info@fina.hr
www.fina.hr

Uprava

Fina

*Nadležnost suda*

**Članak 30.**

Za sporove koji bi mogli nastati između Fine i neposrednog sudionika na temelju Pravila i sudjelovanja u EuroNKS-u nadležan je sud u Zagrebu.

*Donošenje, mijenjanje i/ili dopunjavanje Pravila*

**Članak 31.**

(1) Fina može mijenjati Pravila uz prethodnu suglasnost HNB-a, u skladu sa zakonom.

(2) Fina pisano obavještava neposrednog sudionika o svakoj izmjeni i/ili dopuni Pravila najmanje 14 radnih dana prije početka primjene te izmjene i/ili dopune.

(3) Neposredni sudionik može u roku od 10 radnih dana od dana primitka pisane obavijesti dati pisano očitavanje o neprihvaćanju donesenih izmjena i/ili dopuna Pravila.

(4) Ako Fina ne primi očitovanje neposrednog sudionika u roku iz stavka 3. ovog članka, neopozivo se smatra da neposredni sudionik prihvaća donesene izmjene i/ili dopune Pravila.

(5) Pisano očitovanje neposrednog sudionika o neprihvaćanju donesenih izmjena i/ili dopuna Pravila neopozivo se smatra jednostranim raskidom ugovora od strane neposrednog sudionika.

*Stupanje na snagu*

**Članak 32.**

(1) Pravila stupaju na snagu 25. ožujka 2016. godine i objavljuju se na internetskim stranicama Fine. Operativne upute se ne moraju objaviti.

(2) Izmjene i/li dopune Pravila objavljuju se na internetskim stranicama Fine nakon njihovog stupanja na snagu.

Zagreb, 24.06.2025.

Klasa: 450-04/25-01/1
Ur. broj: 118-03-03-25-13

predsjednik Uprave
mr. sc. Dražen Ćović



Financijska agencija
Ulica grada Vukovara 70
10000 Zagreb

tel 01 6127 111, fax 01 6128 016
info@fina.hr
www.fina.hr

Uprava